

अनुसूचित जातीच्या मुलामुलींना शिक्षणासाठी
परदेशी शिष्यवृत्ती - सन २०१४-१५ साठी
विद्यार्थ्यांची निवड करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: इबीसी २०१४/प्र.क्र.११५ (१)/शिक्षण-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२

तारीख:- १४ ऑक्टोबर, २०१४

वाचा -

- १) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २००३/प्र.क्र.११५/मावक - २, दिनांक ११.०६.२००३
- २) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक १५.०७.२०१०
- ३) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक २२.१०.२०१०
- ४) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१३/प्र.क्र.१४१/शिक्षण-१, दिनांक ०८.०८.२०१३ व दि.२८.११.२०१३
- ५) आयुक्त समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्रमांक सकआ/ शिक्षण/परदेश/ निवड समिती इतिवृत्त/२०१४-१५/का-४/२१५९, दिनांक ३०.८.२०१४
- ६) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१४/प्र.क्र.८२/शिक्षण-१, दिनांक १२.०९.२०१४

प्रस्तावना:- उपरोक्त शासन निर्णय दिनांक ११.०६.२००३ अन्वये अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेशात नामांकित शिक्षण संस्थेत शिक्षणाची संधी मिळावी याकरीता परदेशी शिष्यवृत्ती योजना लागू करण्यात आली आहे. तसेच या योजनेच्या नियमावलीत वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आली आहे.

सन २०१४-१५ मध्ये ज्या परदेशी विद्यापीठांचे वर्ल्ड रॅकिंग QS Universities World Ranking प्रमाणे १ ते ५०० व Times World Universities Ranking प्रमाणे १ ते ४०० मध्ये (यापैकी कोणतेही एक आवश्यक) आहे. अशा नामांकित विद्यापीठातील विविध शाखांमध्ये सन २०१४-१५ मध्ये प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय - शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक १५.०७.२०१० मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या निवड समितीची दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१४ रोजी बैठक झाली. सदर बैठकीत पीएच.डी (डॉक्टरेट) अभ्यासक्रमासाठी पुरेसे विद्यार्थी उपलब्ध न झाल्याने पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांची आंतरपरिवर्तनिय (Interchangeable) म्हणून शिफारस समितीने केली. त्यास अनुसरून जे विद्यार्थी

शासन निर्णयातील अटी व शर्तीची पूर्तता करतात, अशा पीएच.डी अभ्यासक्रमासाठी ०७ व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमासाठी २० अशाप्रकारे एकूण २७ विद्यार्थ्यांना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर येत आहे. सदर विद्यार्थ्यांची निवड यादी सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट- अ, ब, क व ड मध्ये जोडलेली आहे.

२. सदरहू विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यासाठी आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. पुढील वर्षाची शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे तसेच एखाद्या विद्यापीठाच्या शिक्षण शुल्कामध्ये वाढ किंवा घट होत असल्यास त्याबाबत शिष्यवृत्ती मंजूरी करण्याचे अधिकार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांना देण्यात येत आहेत.

३. ज्या विद्यार्थ्यांना शासनामार्फत शिष्यवृत्ती मंजूर केली आहे, त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे शिक्षण संपल्यानंतर देशाची सेवा करणे, त्यांच्या ज्ञानाचा फायदा देशाला करून देणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने संबंधित विद्यार्थ्यांकडून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यापूर्वी **हमीपत्र (BOND)** लिहून घेणे बंधनकारक राहिल.

४. परदेशात वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेली संस्था भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद (Indian Medical Council) यांनी मान्यता दिलेली असणे आवश्यक आहे किंवा वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी परदेशात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी भारतात पदवी / पदव्युत्तर पदवी घेऊन परत आल्यानंतर भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद (Indian Medical Council) यांनी अनिवार्य केलेली परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. ती परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास सर्व रक्कम वसूलपात्र असेल, असे **हमीपत्र (BOND)** विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात यावे.

५. परदेशातील पदव्युत्तर अभ्यासक्रम विहित कालावधीतच पूर्ण होणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांने परस्पर विद्यापीठ अथवा अभ्यासक्रम अथवा दोन्हीही बदलल्यास शिष्यवृत्तीची रक्कम संपूर्णतः वसूल करण्यात येईल.

६. (अ) ज्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आली आहे, त्यांच्या अभ्यासक्रमाच्या एकूण खर्चाच्या रकमेपैकी **प्रथम वर्षाचे** शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च यांची रक्कम संबंधित विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती प्राप्त करून घेऊन आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी थेट विद्यापीठास अदा करावी.

(ब) त्यानंतरच्या वर्षाचे शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च याबाबत विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती आणि विद्यार्थ्यांच्या प्रगती व उपस्थितीबाबतचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्यावी. त्यानुसार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी शासन निर्णयाप्रमाणे संबंधित वर्षाची अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती रक्कम संबंधित विद्यापीठास अदा करावी.

७. याबाबत होणारा खर्च हा "मागणी क्रमांक एन-३, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१ - अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७, शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (वि.घ.यो.), (०४) (२३), विदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना राजर्षि शाहू महाराज शिष्यवृत्ती, (२२२५ ३८३ २), ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतन" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालून त्याखाली केलेल्या सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. त्याकरीता आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक १५.०७.२०१० व शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २०१४/प्र.क्र.८२/शिक्षण-१, दिनांक १२.०९.२०१४ मधील अटी व शर्तीचे पालन करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४१०१४१४२१५७२५२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र. पां. लुबाळ)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, मुंबई
६. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
७. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
९. संबंधीत विद्यार्थी (समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे मार्फत).
१०. सह सचिव (शिक्षण-१), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. अवर सचिव (शिक्षण-१), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. शिक्षण -१ (निवडनस्ती)

परिशिष्ट - अ

पीएच.डी. कला शाखा/वाणिज्य शाखा/विज्ञान शाखा/अभियांत्रिकी शाखा

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रमाचे कालावधी
१	श्री.सुमित रामदास जळगावकर	University of Dundee, Scotland UK. (QS Universities World Ranking - २१९)	Ph.D. Law	३ वर्षे
२	कु. स्मिता सदानंद तुळसणकर	Curtin University, Australia. (Times Universities World Ranking - २८४)	Doctor of Philosophy Environment and Agriculture	३ वर्षे
३	श्री.रविंद्र सुर्यकांत हेगडे	University of Liverpool, U.K. (QS Universities World Ranking - १३१)	Ph.D. Chemistry	४ वर्षे
४	श्री. सुशिल शाहू काटे	Eindhoven University of Technology (QS Universities World Ranking - १५७)	Ph. D (Design & Decision Support System).	४ वर्षे
५	श्री.अमित रविंद्र ढोके	University of Western Australia (Times Universities World Ranking - १६८)	Ph.D Electrical Engg.	४ वर्षे

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रम कालावधी
६	श्री. राहुल जगदीश मुन	University of Aberdeen, Scotland, U.K. (Times Universities World Ranking १८८)	Doctor of Philosophy Engg.	३ वर्ष
७	श्री. केशव प्रकाश दांडगे	Universidad Politecnica de Madrid, Spain (QS Universities World Ranking - ३८५)	Ph D Agro Engg	४ वर्ष

परिशिष्ट - ब

पदव्युत्तर पदवी :- व्यवस्थापन अभ्यासक्रम

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रमाचा कालावधी
१	कु.स्नेहा उत्तमराव मेश्राम	Leeds Metropolitan University U.K. (Times Universities World Ranking - १३९)	M.B.A.	१ वर्ष
२	श्री स्वप्नील देविदास बनसोडे	Leeds Metropolitan University U.K. (Times Universities World Ranking - १३९)	Advertising Media Management	१ वर्ष
३	श्री. शिवशंकर रामचंद्र आयवळे	Deakin University, Australia. (QS Universities World Ranking - ३८०)	M.B.A.	२ वर्ष
४	श्री. शोण मुरलीधर गायकवाड	Leeds Metropolitan University U.K. (Times Universities World Ranking - १३९)	M.B.A.	१८ महिने

परिशिष्ट - क

पदव्युत्तर पदवी :-अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रम कालावधी
१	कु.अंजली विनायक चवरे	San Diego State University, USA. (Times Universities World Ranking - ३८७)	Master of Electrical & Electronics Engg.	३० महिने
२	कु.किन्नरी रमेश वाघमारे	University of Maryland Baltimore Country (QS Universities World Ranking - ११८)	Information Science Studies (masters)	२ वर्ष
३	श्री.सचिन वसंत शिंदे	University of Strathclyde, U.K (QS Universities World Ranking - २५७)	M.Sc. Advance Computer Science	१२ महिने
४	श्री.मंगेश सोपान क्षिरसागर	University of Leicester, U.K. (QS Universities World Ranking - २०३)	M.Sc. in Embedded System & Control	२ वर्ष
५	श्री.समर्थ शिवशंकर हरळय्या	Lough Borough University, U.K. (Times Universities World Ranking - ३७७)	M.Sc. Automotive System Engg.	१ वर्ष
६	श्री अदिनाथ अभिमन्यु घाडगे	University of Essex, U.K. (QS Universities World Ranking - ३३९)	M.Sc. Advanced Computer Science	१ वर्ष
७	श्री. सत्यजित	Newcastle University, U.K.	M.Sc. Sustainable	१ वर्ष

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रम कालावधी
	भिमराव सोनावले	(QS Universities World Ranking - १२९)	Chemical	
८	श्री प्रशांत रतिराम बनसोड	Keio University Japan (QS Universities World Ranking - १९३)	M.Sc. System Design & Management	२ वर्ष
९	श्री. सुनिल राम मादाळे	Kingston University London, U.K. (QS Universities World Ranking - ४७७)	M.Sc. Mechanical Engg.	१८ महिने
१०	श्री. स्वप्नील रामभारु भगत	Monash University, Australia (QS Universities World Ranking - ६९)	Master of Business information system	२ वर्ष
११	श्री राहुल रंगनाथ दांडगे	Leeds Metropolitan University U.K. (Times Universities World Ranking - १३९)	M.A. in Sustainable International Development	२ वर्ष
१२	श्री.राहुल भिमराव ब्राम्हणे	University of Bologna, Italy (QS Universities World Ranking - १८८)	Master in Tele-communication Engg.	२ वर्ष
१३	श्री.अनिकेत अरुणकुमार नागदिवे	Iowa State University of Science & Technolgh, USA (QS Universities World Ranking - ३४८)	Master of Archi	२ वर्ष

अ. क्र	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रम कालावधी
१४	श्री.ओमप्रकाश रामराव वाखारकर	Karlsruher Institute Tech. Hector School of Engg & Mang (QS Universities World Ranking - १२७)	Master in Financial Engg	१ वर्ष ६ महिने

परिशिष्ट - ड

पदव्युत्तर पदवी :- वैद्यकीय अभ्यासक्रम

अ. क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव व QS Universities World Ranking/ Times World Ranking)	अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रम कालावधी
१	कु.अंकिता वासुदेव दहिवाडे	University of Dundee (QS Universities World Ranking - २१९)	Master of Dental Public Health	१ वर्ष
२	श्री.अक्षय अशोक कांबळे	Leeds Metropolitan University U.K. (Times Universities World Ranking - १३९)	M.Sc. Applied Biomedical Science Research	१ वर्ष